

STÁTNÍ DIVADLO V OSTRAVĚ

Premiéra 24. října 1952.

Saša Lichý:

Horká kaše

Veselohra o 5 obrazech. Režie: Pavel Rímský. Výtvarník:
inž. arch. Jiří Vopršal. Kostymy: M. a J. Stejskalovi.

František Karas, úderník závodu

»Mechana« Jiří Zvěřina

Andula, jeho žena Anna Kratochvílová

Hanka, vedoucí brigády Jana Kalášková

Klučina Ilja Prachař,
laureát státní ceny

Šouda František Benoni

Balán Vladislav Dražďák

Pávek Antonín Tázlar

Kučera, ředitel závodu Miloš Pavlín

Šára, předseda závodní organizace
strany Radislav Koval

Koťátková, uklízečka Lola Skrbková

Vnouček, zřízenec Karel Lupínek

Mírek Vacín, nováček v dílně Miroslav Polach

Marie Holubová, údernice závodu

»Zeta« Dáša Veselá

Hlas reportéra Saša Dražďáková

Inspicient: Vladimír Seeman.

Napovídá: Jiřina Chaloupecká.

Hlavní přestávka po 3. obraze.

Případné změny v obsazení jsou uvedeny na vývěškách.

V historii divadla můžeme vysledovat dlouhou epochu, po kterou autoři komedií museli obhajovat komickou Musu před přísnými uměleckými soudci. Ti totiž stavěli tragedii mezi vrcholky básnického umění a komedii trpěli jen jako ústupek nízkému vkusu obecnstva. Ovšem, když si uvědomíme, že oproti vznešené, nadoblačné tragedii byla komedie vždy v jádru realistická, vyrůstající ze všední skutečnosti prostého člověka, a proto také vždy blízka širokým vrstvám obecnstva, pochopíme zcela přesně právě politické pozadí tohoto estétského názoru.

Dnes již nikoho nenapadne prokazovat umělecký charakter veselohry a její právo řadit se mezi ostatní žánry divadelní tvorby. Není toho zapotřebí, protože jí vybojovali konečné vítězství velcí mistři humoru a vtipu — od antických komediografů, přes Shakespeara, Molièra, Gogola, až po Shawa a nové sovětské autory veseloher. Tím však neskončil boj pokrokových a zpátečnických sil na poli umění. Přesunul se jen na spor o „čisté umění“ a o umění hluboce ideové, pravdivé, vyvěrající ze života a k životu mířící. A my vidíme, že čím ostřeji se proti sobě staví světový tábor pokroku a míru na jedné straně a tábor kapitalistického utlačování a války na straně druhé, že tím rozhodněji musíme usilovat o umění, které by nás učilo a vedlo svou pravdivostí a jasnou ideou.

Tím více si proto ceníme každého úspěchu, kterého na tomto poli dosáhneme. Proto také vítáme tak radostně mladé, svěží dílko Saši Lichého, „Horkou kaši“, která nám přichází na pomoc svým vtipem a veselostí. Smích je opravdu vzácné koření života, a uprostřed těžké a odpovědné práce a vážných problémů dneška je nám ho zapotřebí tak, jako snad nikdy dříve. Chceme se smát, od srdce, z plných plic, upřímným, osvobozujícím smíchem, který nám smyje vrásky s čela a odplaví rez pessimismu, která se v nás snad usadila. Jistě se nedomníváme, že komedie o lakomci napraví skrblika, nebo že z naší dnešní veselohry budou diváci odcházet s pevným odhodláním zvýšit svou normu hned o 200 procent. A přece: velká přednost „Horké kaše“ je v pravdivosti a přesvědčivosti, s jakou zobrazuje ve svých hrdinech českého člověka s jeho vadami i přednostmi. Však my sami sebe dobře poznáváme v paličatém Karasovi, v Balánovi, Boučkově a ostatních — a smějeme se jim. A to je právě v pořádku. Vysmějeme se důkladně svým vlastním chybám, aby se nám pootevřely oči, tak jako našim hrdinům na jevišti! Smějme se jim a učme se od nich zbavovat se všeho, co nám brání najít krásný a hluboký vztah k lidem a k naší práci, čím si sami zakrýváme výhled na krásné perspektivy budoucnosti nás všech, celého našeho národa a všech, kdo si přejí mír a šťastný život na celém světě.

Batěk.